

STORTINGET

Innst. 355 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
frå energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:119 S (2018–2019)

Innstilling frå energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sandra Borch, Heidi Greni, Ole André Myhrvold og Willfred Nordlund om kommunenes myndighet til å utøve skjønn ved kjøring av snøscooter fra brøytet bilvei til hytte

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet vert følgjande forslag fremja:

«Stortinget ber regjeringen endre forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag slik at kommunene gis myndighet til å utøve skjønn når det gjelder oppmåling av 2,5 km-grensen etter forskriften § 5 første ledd bokstav c. Hensynet til faktisk kjørelengde og topografi skal veie tyngre enn avstanden på 2,5 km målt i luftlinje.»

Det vert vist til dokumentet for nærare utgreiing av forslaget.

Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Åsmund Aukrust, Espen Barth Eide, Hege Haukeland Liadal, Else-May Botten Norderhus og Runar Sjøstad, frå Høgre, Liv Kari Eskeland, Stefan Heggelund, Aase Simonsen og Lene Westgaard-Halle, frå Framstegspartiet, Terje Halleland og Gisle Meininger Saudland, frå Senterpartiet,

Sandra Borch og Ole André Myhrvold, frå Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, frå Venstre, leiaren Ketil Kjenseth, frå Kristeleg Folkeparti, Tore Storehaug, og frå Miljøpartiet Dei Grøne, Kristoffer Robin Haug, syner til representantforslaget frå stortingsrepresentantane Sandra Borch, Heidi Greni, Ole André Myhrvold og Willfred Nordlund, Dokument 8:119 S (2018–2019), og til brev av 7. mai 2019 (lagt ved innstillinga) frå statsråd Ola Elvestuen.

Framlegget legg til grunn at kommunane kan gje løyve til bruk av snøscooter for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligg minst 2,5 km frå brøytta bilveg, jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd bokstav c. Komiteen syner vidare til at representantframlegget legg vekt på at denne forskrifta i praksis vert handsama noko ulikt i dei forskjellige kommunane. Komiteen er samd i at det er ei føremon at slik praksis vert likt handsama.

Komiteen viser vidare til at det er gått ut eit brev av 3. juli 2018 til alle fylkesmenn, der det vert presisert følgjande:

«kommunene har et skjønn i valg av målemetode for å fastsette avstanden mellom hytte og brøytet bilvei. Kommunene er ikke bundet til å måle avstanden i luftlinje. Det avgjørende for om tillatelse kan gis er om den reelle avstanden mellom hytte og brøytet bilvei er over 2,5 km. Dette vil si den korteste, men likevel praktisk aktuelle stien eller traseen som hytteeier kan bruke mellom hytta og bilveien. Dersom denne er over 2,5 km, og det ikke er mulig å leie transport, har kommunen hjemmel til å gi tillatelse.»

Komiteen legg difor til grunn at kommunane, innanfor dei rammer som regelverket set, kan nytte

skjønn til oppmåling av avstand. Faktisk lengde ein må køyre, samt topografi i området, vil vera avgjerande for kommunane si handsaming av søknader. Komiteen legg til grunn at det er bra at det er lokale myndigheiter som handsamar desse søknadene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, ser med bakgrunn i brevet til fylkesmennene at forslag til vedtak er ivare tatt.

Medlemene i komiteen frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti, er opptekne av at kommunane skal kunne gje hytteeigarane høve til å nytte snøscooter til hytta der topografi og andre forhold gjer at kortast faktisk mogleg trasé frå brøytta bilveg er lengre enn 2,5 km. Desse medlemmene ynskjer å presisere at slikt løyve er fullt mogleg etter dagens regelverk. Dette vart også presisert i statsråden sitt svar til Stortinget 23. mars 2018 angående representantforslag 155 S (2017–2018). Desse medlemmene ser likevel at forskrift for bruk av motor kjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, § 5 første ledd bokstav c, kan presiserast. For å tydeleggjere at kommunane kan leggja kortast faktiske mogleg avstand til grunn ved vurdering av avstandskravet, ber desse medlemmene regjeringa endra forskrifta slik at det kjem klart fram at kommunane kan leggja den kortaste reelle avstanden mellom hytte og brøytta veg til grunn ved vurdering av søknader etter denne bestemmelsen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener dagens lovverk sikrer hytteeiere som har en avstand mellom hytte og brøytet bilvei som i realiteten er over 2,5 km, å kunne søke om å få bruke snøscooter for frakt av varer inn til hytta. Dette medlem viser til statsrådets brev til Stortinget 7. mai 2019, hvor han skriver:

«Det er med andre ord ingen tvil om at kommunene, innenfor de rammer som regelverket setter, kan bruke skjønn under oppmålingen av avstanden, og at faktisk kjørelengde og topografi er av betydning for om kommunen har hjemmel til å gi tillatelse. Jeg anser derfor at det verken er ønskelig eller behov for å endre teksten i forskriften § 5 første ledd bokstav c.»

Dette medlem merker seg at regjeringens klima- og miljøminister mener det verken er ønskelig eller behov for å endre den omtalte forskriften. Dette medlem finner det derfor merkelig at alle regjeringspartiene sår tvil om den hjemmel kommunene i dag har, gjennom å be regjeringen endre § 5 c, mot ministerens anbefaling.

Dette medlem vil også vise til det klima- og miljøministeren videre skriver i sitt brev:

«Til sist vil jeg minne om at bestemmelsen i forskriften § 5 første ledd bokstav c er en "kan"-bestemmelse som gir kommunene mulighet til å tillate motorferdsel til hytter som innfrir avstandskravet. Kommunene er likevel ikke forpliktet til å tillate motorferdsel til hytter som ligger mer enn 2,5 km fra brøytet vei, og kan også trekke andre hensyn inn i vurderingen.»

Dette medlem mener dette er et viktig poeng, og at kommunene bør se til også andre hensyn når søknader om snøscooterkjøring behandles.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at kommunene i dag kan gi tillatelse til bruk av snøscooter for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg. Dette er hjemlet i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5c.

Disse medlemmer viser til at flere kommuner har brukt selvstendig skjønn, basert på lokale forhold, i vurderingen av 2,5 km-grensen, og dermed ikke oppfattet den som et absolutt krav. Disse medlemmer er kjent med at fylkesmannen nå har varslet flere kommuner om innskjerping av håndhevingen av denne bestemmelsen.

Disse medlemmer registrerer svaret til statsråden, hvor han presiserer at skjønn i all hovedsak kan og skal brukes av kommunene. Disse medlemmer synes da det er merkelig at flere kommuner har fått varsel om innskjerping fra fylkesmannen. Flere kommuner deler ikke oppfatningen til statsråden om at skjønn kan brukes slik det har vært gjort i en årrekke.

Disse medlemmer viser til at en slik innstramming kan bety at hytteeiere som i årevis har hatt dispensasjon til å frakte nødvendig utstyr og bagasje til hytta, og innrettet seg etter dette, kan miste denne muligheten. Videre vil disse medlemmer understreke at Norge mange steder består av bratt og kupert terreng, hvor faktisk kjøreavstand langt vil overstige avstand i luftlinje. Disse medlemmer er kjent med at det i flere fylker nå er slik at stadig flere hytteeiere får avslag på sine søknader om tillatelse til scooterkjøring til og fra hytter med den begrunnelse at avstanden ikke er stor nok målt i luftlinje. Disse medlemmer viser til at dette er en lite praktisk, og unødvendig byråkratisk, håndheving av bestemmelsen i forskriftens § 5c. Disse medlemmer er kjent med at mange kommuner mener denne form for innstramminger innebærer en mistillit til deres vurderinger.

Disse medlemmer viser til at det i dag er en stille praksis som tillater skjønn og muliggjør lempelige løsninger når det gjelder dette kravet, noe som blir krevende når fylkesmannen varsler innskjerping. Disse medlemmer mener at den innskjerpingen som varsles, kan føre til at folk avskjæres fra å benytte hyttene sine. Disse medlemmer mener videre at dette inne-

bærer at regelen vil virke mot sin hensikt, som var å stimulere til forbedret folkehelse og økt friluftsglede.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag slik at kommunene gis myndighet til å utøve skjønn når det gjelder oppmåling av 2,5 km-grensen etter forskriften § 5 første ledd bokstav c. Hensynet til faktisk kjørelengde og topografi skal veie tyngre enn avstanden på 2,5 km målt i luftlinje.»

Forslag fra mindretal

Forslag fra Arbeidarpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen endre forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag slik at kommunene gis myndighet til å utøve skjønn når det gjelder oppmåling av 2,5 km-grensen etter forskriften

§ 5 første ledd bokstav c. Hensynet til faktisk kjørelengde og topografi skal veie tyngre enn avstanden på 2,5 km målt i luftlinje.

Tilråding frå komiteen

Tilrådinga frå komiteen vert fremja av medlemene frå Høgre, Framstegspartiet, Sosialistisk Vestreparti, Kristeleg Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Komiteen har elles ingen merknader, syner til representantforslaget og rår Stortinget til å gjere følgjande

vedtak:

Dokument 8:119 S (2018–2019) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sandra Borch, Heidi Greni, Ole André Myhrvold og Wilfred Nordlund om kommunenes myndighet til å utøve skjønn ved kjøring av snøscooter fra brøytet bilvei til hytte – vert ikkje vedteke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 28. mai 2019

Ketil Kjenseth

leiar

Liv Kari Eskeland

ordførar

Vedlegg

Brev fra Klima- og miljødepartementet v/statsråd Ola Elvestuen til energi- og miljøkomiteen, datert 7. mai 2019

Representantforslag 119 S (2018–2019) om kommunes myndighet til å utøve skjønn ved kjøring av snøscooter fra brøytet bilvei til hytte

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen 30. april 2019 vedlagt representantforslag 119 S (2018–2019), om endring av forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Forslaget går ut på å endre forskriften § 5 første ledd bokstav c som stiller krav om at avstanden mellom hytte og nærmeste brøytete vei må være minst 2,5 km for at det skal kunne gis tillatelse til snøscootertransport av bagasje og utstyr. Forslagsstillerne ønsker at bestemmelsen skal presisere at kommunene kan utøve skjønn i oppmålingen av avstanden og at hensynet til faktisk kjørelengde og topografi skal veie tyngre enn avstanden på 2,5 km målt i luftlinje.

Utgangspunktet i motorferdselregelverket er at motorferdsel i utmark er forbudt, og adgangen til å søke om transport av bagasje og utstyr til hytter som ligger mer enn 2,5 km fra brøytet bilvei, etter forskriften § 5 første ledd bokstav c, er et unntak fra dette generelle forbudet. Unntaket er begrunnet med at eiere av avsidesliggende hytter i områder hvor det ikke finnes mulighet for å leie transport, kan ha et reelt behov for transport med snøscooter for å kunne benytte seg av hytta.

Avstandskravet og oppmålingen av dette ble debattert i Stortinget i fjor. I mitt svar til energi- og miljøkomiteen 23. mars 2018 angående representantforslag 155 S (2017–2018) om fjerning av avstandskravet, understreket jeg at topografiske forhold kan gjøre det urimelig å måle avstanden mellom hytte og nærmeste brøytete vei i luftlinje, og at dette skal tas hensyn til i kommunens vurdering. Jeg fastholdt dette i åpningsinnlegget til debatten om forslaget i Stortinget 24. mai 2018. Representantforslaget ble ikke vedtatt.

Klima- og miljødepartementet sendte deretter et brev til fylkesmennene 3. juli 2018 hvor oppmålingen av avstanden ble utdypet nærmere. I brevet heter det at:

"kommunene har et skjønn i valg av målemetode for å fastsette avstanden mellom hytte og brøytet bilvei. Kommunene er ikke bundet til å måle avstanden i luftlinje. Det avgjørende for om tillatelse kan gis er om den reelle avstanden mellom hytte og brøytet bilvei er over 2,5 km. Dette vil si den korteste, men likevel praktisk aktuelle stien eller traseen som hytteeier kan bruke mellom hytta og bilveien. Dersom denne er over 2,5 km, og det ikke er mulig å leie transport, har kommunen hjemmel til å gi tillatelse".

Det er med andre ord ingen tvil om at kommunene, innenfor de rammer som regelverket setter, kan bruke

skjønn under oppmålingen av avstanden, og at faktisk kjørelengde og topografi er av betydning for om kommunen har hjemmel til å gi tillatelse. Jeg anser derfor at det verken er ønskelig eller behov for å endre teksten i forskriften § 5 første ledd bokstav c.

Til sist vil jeg minne om at bestemmelsen i forskriften § 5 første ledd bokstav c er en "kan"-bestemmelse som gir kommunene *mulighet* til å tillate motorferdsel til hytter som innfrir avstandskravet. Kommunene er likevel ikke forpliktet til å tillate motorferdsel til hytter som ligger mer enn 2,5 km fra brøytet vei, og kan også trekke andre hensyn inn i vurderingen.